

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Versioon 4

1 / 9

1. AINE/SEGU NING ÄRIÜHINGU/ETTEVÕTJA IDENTIFITSEERIMINE

- 1.1 Toote nimetus** KSÜLEEN
1.1.1 REACH registreerimisnumber 01-2119486136-34-xxxx
1.2 Aine/segu kasutusala Värvivedeldaja, maalritarvete puhastusvahend.
1.3 Andmed ohutuskaardi tarnija kohta OÜ KEMET RV
 Kastani 3, Rapla 79514, Eesti
 48 56243
 kemet.rv@neti.ee
- 1.4 Hädaabitelefoni number**
Häirekeskuse hädaabi telefoninumber 112
Mürgistusteabekeskuse telefoninumber 16662

2. OHTUDE IDENTIFITSEERIMINE

- 2.1 Toote klassifikatsioon**
 1272/2008/EÜ (CLP)
Tuleohtlik vedelik 3	H226
Äge (nahakaudne) mürgisus 4	H312
Äge mürgisus (sissehingamisel) 4	H332
Naha ärritus 2	H315
Raske silmade ärritus 2	H319
Mürgisus sihtelundi suhtes- ühekordne kokkupuude 3
hingamisteede ärritus	H335
Mürgisus sihtelundi suhtes- korduv kokkupuude 2	H373
Hingamiskahjustused 1	H304
- 2.2 Mürgistuselemendid**
 1272/2008/EÜ (CLP)
- Ksüleen
 Koostis: ksüleeni isomeeride segu, etüülbenseen.
- GHS02-GHS07-GHS08

Tunnussõna

Ettevaatust

Ohulauseid

- H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.
 H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.
 H312 Nahale sattumisel kahjulik.
 H315 Põhjustab nahaärritust.
 H319 Põhjustab tugevat silmade ärritust.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Versioon 4

2 / 9

Hoiatuslaused

- H332 Sissehingamisel kahjulik.
H335 Võib põhjustada hingamisteede ärritust.
H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.
P102 Hoida lastele kättesaamatus kohas.
P210 Hoida eemal soojusallikast/ sädemetest/leekidest/ kuumadest pindadest- Mitte suitsetada.
P273 Vältida sattumist keskkonda.
P280 Kanda kaitsekindaid/ kaitserõivastust/ kaitseprille/ kaitsemaski.
P301+P310 ALLANEELAMISE KORRAL: võtta viivitamata ühendust MÜRGISTUSTEABEKESKUSE või arstiga.
P331 MITTE kutsuda esile oksendamist.
P403+P233 Hoida hästi ventileeritavas kohas. Hoida mahuti tihedalt suletuna.
P501 Sisu/mahuti kõrvaldada vastavalt kohalikule seadusandlusele.

2.3 Muud ohud

Kanserogeenseks või mutageenseks klassifitseerimist ei kohaldata, sest aine sisaldab alla 0,1% (massiprotsendi) benseeni (EINECS nr 200-753-7).

Kasutamisel võib moodustada tule-/plahvatusohtliku auru-õhu segu. Toote käitlemine võib põhjustada elektrostaatilise laengu kogunemist. Kasutada asjakohaseid maandamisvõtteid.

2.4 Eripiirangud

Jaemüügipakend peab olema varustatud lastekindla turvakorgiga ja kombitava hoiatusmärgiga nägemiskahjustusega inimeste jaoks.

3. KOOSTIS/TEAVE KOOSTISAINETE KOHTA**3.1 Ained**

Seda materjali defineeritakse kui ainet.

Kemikaali nimetus: MIXED XYLENE
Kontsentratsioon: 100%
CAS nr. 90989-38-1
EC nr. 292-694-9

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Version 4

3 / 9

Nimetus	Tootetähis	%	Klassifikatsioon vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008
Ksüleen (isomeeride segu)	CAS nr 1330-20-7 EC nr 215-535-7 INDEX nr 601-022-00-9	> 80	Flam. Lig. 3 H226 Acute Tox. 4 (Dermal) H312 Acute Tox. 4 (Inhalation:vapour) H332 Skin Irrit. 2 H315 Eye irrit. 2 H319 STOT SE 3 H335 Asp. Tox. 1 H304
Etüülbenseen	CAS nr 100-41-4 EC nr 202-849-4	< 20	Flam. Lig. 2 H225 Acute Tox. 4 (Inhalation:vapour) H332 STOT RE 3 H373 Asp. Tox. 1 H304 Aguatic Chronic 3 H412
Tolueen	CAS nr 108-88-3 EC nr 203-625-9	< 2	Flam. Lig. 2 H225 Skin Irrit. 2 H315 Repr. 2 H361d STOT SE 3 H336 STOT RE 2 H373 Asp. Tox. 1 H304 Aguatic Chronic 3 H412

3.2 Segud
Ei rakendata.

4. ESMAABIMEETMED

4.1 Sissehingamine

Viia kannatanu värske õhu kätte. Kannatanu vabastada hingamist takistavatest esemetest (nt. kaela ja vöökohta pigistavad rõivaesemed). Kui hingamine muutub ebaühtlaseks või peatub teha kunstlikku hingamist. Kui tekib iiveldus või teadvuse kaotus pöörduda koheselt arsti poole.

4.2 Sattumine nahale

Eemaldada saastunud riided. Pesta nahka suure hulga vee ja seebiga. Kui nahaärritus ei kao, pöörduda arsti poole.

Saastunud riided on tuleohtlikud. Saastunud riided pesta enne taaskasutust.

4.3 Sattumine silma

Viivitamatult loputada silmi rohke veega 15 min. vältel, aegajalt tõstes üles alumist ja ülemist laugu. Pöörduda silmaarsti poole.

4.4 Allaneelamine

EI TOHI ESILE KUTSUDA OKSENDAMIST! Loputada suud veega (kui isik on teadvusel). Pöörduda koheselt arsti poole.

4.5 Olulisemad akuutsed ja hilisemad sümptomid ning mõju

Aurude sissehingamine võib põhjustada hingamisteede ärritust, peapööritust, nõrkust, peavalu. Aurud võivad põhjustada uimasust või lämmatada. Toote sattumisel kopsu, võib see põhjustada eluohtliku keemilise kopsupõletiku.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Versioon 4

4 / 9

- 4.6 Märge igasuguse vältimatu meditsiiniabi ja erikohtlemise vajalikkuse kohta**
Halva enesetunde puhul või aine sattumisel silma pöörduda arsti poole. Aine allaneelamise või allaneelamiskahtluse korral pöörduda koheselt arsti poole. Toote sattumisel kopsu võib tekkida mõne tunni pärast keemiline kopsupõletik. Vajalik meditsiiniline jälgimine 48 tunni jooksul.

5. TULEKUSTUTUSMEETMED

- 5.1 Sobivad tulekustutusvahendid**
Vaht, pulberkustuti, süsinikdioksiid (CO₂).
- 5.2 Sobimatud tulekustutusvahendid**
Kõrgsurvega veejuga, sest see võib põhjustada leegi levimist.
- 5.3 Eriohud tulekahju korral**
Plahvatusoht, kui õhust raskem aur koguneb süvenditesse või kinnisesse ruumi. Plahvatusohu suurenemine, kui rõhk tõuseb toodet sisaldavates vaatides või mahutites nende kuumenedes tulekahju korral.
- 5.4 Erijuhised**
Mahutid tuleb võimalusel eemaldada tulekahju piirkonnast. Mahuteid jahutada veega. Plahvatusohu tekkides tuleb taanduda ohutusse kaugusesse.
- 5.5 Erikaitsevahendid tuletõrjujatele**
Suruõhu hingamisseade ja täielik kaitseriietus.

6. MEETMED JUHUSLIKU SATTUMISE KORRAL KESKKONDA

- 6.1 Isikukaitsemeetmed**
Mitte asjasse puutuvad inimesed hoida õnnetuspiirkonnast eemal. Vältida aurude sissehingamist, vältida otsest kokkupuudet ainega, vältida süttimisohu. Ventileerida, õhutada, hoiduda pealetuult. Eemaldada õnnetuspiirkonnast võimalikud süüteallikad. Mitte suitsetada!
- 6.2 Keskkonnakaitsemeetmed**
Peatada leke, isoleerida ohu piirkond. Vältida aine sattumist pinnasesse, kanalisatsiooni, vee- kogudesse.
- 6.3 Puhastusmeetmed**
Juhusliku mahavalgumise korral võib muuta põranda libedaks. Mahavalgunud aine koguda kokku mehaaniliselt või absorbendi abil, kasutades sädet mitteandvat abivahendit. Absorbeerida laialivalgunud vedelik selliste materjalidega nagu liiv, saepuru.
- 6.4 Muud meetmed**
Toodet sisaldavad jäätmed peab kõrvaldama vastavalt ametivõimude poolt sätestatud viisil (vt. punkt 13). Keskkonnasaastest tuleb kohe teatada kohalikele ametivõimudele, Päästeteenistusele – telefoninumber 112. Kõigi tõrjemeetmete puhul tuleb kasutada piisavaid isikukaitsevahendeid (vt. punkt 8).

7. KÄITLEMINE JA LADUSTAMINE

- 7.1 Käitlemine**
Hoida eemal süttimisallikatest, mitte suitsetada. Takistada (näiteks maanduse abil) staatilise elektri poolt põhjustatud sädemete tekkimise võimalus. Toote käitlemisel hoolitseda piisava ventilatsiooni eest. Vältida aurude sissehingamist, aine sattumist nahale, silma ja riietele. Vajadusel kasutada isikukaitsevahendeid. Kasutamise ajal mitte süüa ja juua. Iga kord pärast töö lõpetamist pesta käsi.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Version 4

5 / 9

7.2 Ladustamine

Tihedalt suletud ja sildiga varustatud anumates, kaitstuna otsese päikesevalguse eest, hästi ventileeritud ruumis. Hoida eemal toidust, joogist ja soojusallikatest.

7.3 Eriksutus**8. KOKKUPUUTE OHJAMINE/ ISIKUKAITSE****8.1 Piirnormid**

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 18.09.2001.a. määrusele „Töökeskkonna keemiliste ohutegurite piirnormid“

Aine	CAS nr.	Normid töökeskkonnas	
		mg/m ³ // ppm - 8h	mg/m ³ // ppm - 15min
Ksüleen, isomeeride segu*	1330-20-7	221//50	450 // 100
Etüülbenseen**	100-41-4	442 // 100	884 // 200
Tolueen	108-88-3	192//50	384//100

* Naha kaudu kergesti imenduv aine.

** Naha kaudu kergesti imenduv ja sensibiliseeriv aine.

8.1.1 Muu piirnormide alane teave**8.1.2 DNEL**

MIXED XYLENE (CAS 90989-38-1)

Töötajad (Äge, süsteemsed toimed)

Sissehingamine: 289 mg/m³

(Pikaajaline, süsteemsed toimed)

Sissehingamine: 77 mg/m³

Nahakaudne: 180 mg/kg kehamassi kohta/päevas

Elanikkond (Äge, süsteemsed toimed)

Sissehingamine: 174 mg/m³

(Pikaajaline, süsteemsed toimed)

Sissehingamine: 14,8 mg/m³

Nahakaudne: 108 mg/kg kehamassi kohta/päevas

Suukaudne: 1,6 mg/kg kehamassi kohta/päevas

8.2 Kokkupuute ohjamine**8.2.1 Kokkupuute ohjamine töökeskkonnas**

Käsitleda vastavalt tööhügieeni ja -ohutuse heale praktikale. Kasutada plahvatuskindlat kohtväljatõmbe ventilatsiooni, mis tagaks aine aurude kontsentratsiooni õhus kehtestatud piirnormi tasemel. Vältida aine sattumist nahale, silma, rietele. Pesta käsi enne joomist, söömist, WC kasutamist. Hoida eemal süttimisallikast. Mitte suitsetada. Vajadusel kasutada isikukaitsevahendeid.

8.2.2 Individuaalsed kaitsemeetmed**8.2.2.1 Hingamisteede kaitse**

Tagada piisav ventilatsioon. Vajadusel kasutada hingamisteede kaitsevahendeid. Gaasimask või respiraator (orgaaniliste gaaside filter, tüüp A). Hingamisteede kaitsevahendit võib korruga maksimaalselt kasutada 2 tundi ja keskkonnas, kus hapniku sisaldus on üle 17 mahu %. Kui hapnikku on vähem, tuleb kasutada hingamisaparaati (suruõhk või värske õhk) Filtrit tuleb vahetada piisavalt tihti.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005

Läbi vaadatud: 14.09.2017

Versioon 4

6 / 9

8.2.2.2 Käte kaitse

Kaitsekindad (näiteks polüvinüülalkohol). Kinnaste ohutu kasutamisaeg (kemikaali tungimise aeg läbi kindamaterjali) > 480 min. Standard EN 374-3. Kaitsekindad (näiteks nitriliummist).

Kinnaste ohutu kasutamisaeg (kemikaali tungimise aeg läbi kindamaterjali) > 60 min. Standard EN 374-3. Läbiimbumise vältimiseks tuleb kaitsekindaid regulaarselt vahetada .

8.2.2.3 Silmade kaitse

Kasutada liibuvaid kaitseprille või näomaski. Töötamispiirkonnas mitte kanda kontaktläätsi. Töökeskkonnas peab olema silmade pesemise võimalus.

8.2.2.4 Naha kaitse

Kaitseriietus, vajadusel kemikaalide eest pritsmekindel kaitseriietus. Turvajalatsid.

8.2.3 Kokkupuute ohjamine keskkonnas

Vältida aine sattumist pinnasesse, kanalisatsiooni, veekogudesse.

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

Välimus	Värvitu vedelik.
Lõhn	Aromaatne.
Keemispunkt	136 - 152°C
Sulamispunkt	-94 - 13°C
pH	Andmed ei ole kättesaadavad
Leekpunkt	>23°C
Plahvatusomadused:	
alumine plahvatuspiir	1 mahu %
ülemine plahvatuspiir	7 mahu %
Oksüdeerivad omadused	
Aururõhk	6,5-9,5 hPa (20 °C)
Auru tihedus	< 1(õhk = 1)
Suhteline tihedus	0,86 - 0,88 g/cm ³ (25 °C)
Lahustuvus:	
vees	146-191 mg/l (25 °C)
rasvades	
Jaotustegur: n-oktaanool/vesi	log Pow = 3,1 – 3,2 (20°C)
Viskoossus:	
kinemaatiline viskoossus	< 0,9 mm ² /s (20°C)
Ihesüttimistemperatuur	432 - 528 °C

10. PÜSIVUS JA REAKTSIOONIVÕIME**10.1 Reaktsioonivõime**

Tuleohtli vedelik ja aur.

10.2 Keemiline stabiilsus

Normaaltingimustes stabiilne.

10.3 Ohtlike reaktsioonide võimalikkus

Kindlaks tegemata.

10.4 Välditavad tingimused

Vältida otsest päikesevalgust, kuumust, sädemeid, lahtist tuld ja teisi süüteallikaid.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Versioon 4

7 / 9

10.5 Välditavad tingimused

Vältida kokkupuudet tugeva happe ja oksüdeeriva ainega.

10.6 Ohtlikud lagusaadused

Kasutamisel ja ladustamisel normaaltingimustes ei tohiks tekkida ohtlikke lagusaaduseid.

Mittetäielikul põlemisel moodustuvad lisaks süsinikdioksiidile (CO₂): süsinikoksiid (CO), tahm ja lagunemissaadused (aldehüüdid, ketoonid).

Süsinikoksiid on sissehingamisel mürgine. Süsinikdioksiid võib piisavalt suures kontsentratsioonis mõjuda lämmatavalt.

11. TEAVE TOKSILISUSE KOHTA**11.1 Akuutne mürgisus**

Ksüleen (isomeeride segu) (CAS 1330-20-79)

LD50/oraalne/rott = 4300mg/kg

LD50/nahakaudu / küülik > 4200mg/kg

LC50/inhalatsioonitest/rott = 21,7mg/l/4h

Etüülbenseen (CAS 100-41-4)

LD50/oraalne/rott = 3500mg/kg

LD50/nahakaudu / küülik = 15354 mg/kg

LC50/inhalatsioonitest/rott = 17,2 mg/l/4h

11.2 Ärritavad ja sööbivad omadused

Põhjustab hingamisteede, naha ning silmade ärritust.

11.3 Sensibiliseerivad omadused

Tavakasutamise tingimustes ei ole täheldatud.

11.4 Krooniline mürgistus

Korduva kokkupuute sihtelundid: kesknärvisüsteem, maks, neer.

11.5 Sihtorgani suhtes toksilised – ühekordne kokkupuude

Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

11.6 Sihtorgani suhtes toksilised – korduv kokkupuude

Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

11.7 Hingamiskahjustus

Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav. Juhusliku allaneelamise tõttu võidakse toodet selle madala viskoossuse tõttu kopsu hingata, mille tulemusel tekib mõne tunni pärast keemiline kopsupõletik.

11.8 Muu info ägeda mürgituse kohta**12. ÖKOLOOGILINE TEAVE****12.1 Toksilisus**

Ksüleen (isomeeride segu) (CAS 1330-20-79)

Toksilisus veeorganismidele: kala (vikerforell) LC50/96h = 2,6mg/l

daphniamagna (selgrootud) EC50/24h = 1,0mg/l

vetikas NOEC/73h = 0,44mg/l

12.2 Biolagunduvus

Biolagunev.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005
Läbi vaadatud: 14.09.2017
Versioon 4

8 / 9

12.3 Keemiline lagunemine

Andmed ei ole kättesaadavad.

12.4 Bioakumulatsioon

Toote võimalik bioakumuleerumine keskkonnas on väike kuni mõõdukas.
Bioakumulatsiooni tegur (BCF) 25,9.

12.5 Liikuvus pinnases

Toode on aurustuv.

12.6 Püsivate, bioakumuleeruvate ja toksiliste ning väga püsivate ja väga bioakumuleeruvate omaduste hindamine

Lisateave puudub.

12.7 Muu kahjulik toime

Lisateave puudub.

13. JÄÄTMEKÄITLUS**13.1 Toote jäätmed**

Utiliseerida kui kemikaalijäätmeid piirkondliku kehtiva jäätmeseadusandluse kohaselt. Orgaanilisi lahusteid sisaldavad jäätmed.

13.2 Pakendijäätmed

Pakendeid käidelda kehtiva piirkondliku õigusakti kohaselt. Enne ringlusse suunamist tuleb tagastatav taara korralikult puhastada.

14. VEONÕUDED

Transportimine maanteel (ADR)

14.1 ÜRO number (UN number)

1307

14.2 ÜRO veose tunnusnimetus

KSÜLEEN

14.3 Transpordi ohuklass(id)

3

14.4 Pakendigrupp

III

14.5 Keskkonnaohud

Ei

14.6 Ettevaatusabinõud kasutajale**15. REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID****15.1 Ainete ja segude suhtes kohaldatavad ohutuse-, tervise- ja keskkonnavalused eeskirjad/õigusaktid**

Euroopa Ühenduse määrused: 1907/2006 EÜ, 1272/2008 EÜ.

EV Kemikaaliseadus ja selle alusel kehtestatud määrused.

MIXED XYLENE ei kuulu REACH- määruse kandidaatainete loetellu.

MIXED XYLENE ei ole kaantud REACH määruse XIV lisa loetellu.

15.2 Kemikaaliohutuse hindamine

Kemikaali kemikaaliohutuse hindamine on läbi viidud.

16. MUU TEAVE**16.1 Ohutuskaardi täiendamisel lisatud, muudetud või kustutatud teave**

Muudetud jaod 1-16.

KSÜLEEN

Koostatud: 11.10.2005

Läbi vaadatud: 14.09.2017

Versioon 4

9 / 9

16.2 Ohutuskaardil kasutatud lühendite ja akronüümide selgitus

CAS – (Chemical Abstracts Service) number – aine identifitseerimise rahvusvaheline number.

CLP – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr.1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist.

DNEL – (Derived No-Effect Level). Tuletatud mittetoimiv tase.

LC50 – vastab sellisele testitud aine kontsentratsioonile, mis põhjustab 50% letaalsust kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

LD50 – vastab sellisele testitud aine doosile, mis põhjustab 50% letaalsust kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.

SE (Single exposure). Ühekordne kokkupuude.

STOT (Specific target organ toxicity). Sihtelundi suhtes toksiline.

RE (Repeated exposure). Korduv kokkupuude.

16.3 Ohutuskaardi koostamisel kasutatud põhiandmete allikad

Määrused, lähteainete tootjate poolt edastatud sertifikaadid ja ohutuskaardid ning muu avalik teave <http://echa.europa.eu>

16.4 Ohulausete (H- lausete) täistekst

H225 Väga tuleohtlik vedelik ja aur.

H226 Tuleohtlik vedelik ja aur.

H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav.

H312 Nahale sattumisel kahjulik.

H315 Põhjustab nahaärritust.

H319 Põhjustab tugevat silmade ärritust.

H332 Sissehingamisel kahjulik.

H335 Võib põhjustada hingamisteede ärritust.

H336 Võib põhjustada unisust või peapööritust.

H361d Arvatavasti kahjustab loodet.

H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel.

H412 Ohtlik veorganismidele, pikaajaline toime.

16.5 Täiendav informatsioon

Käesolevas dokumendis toodud informatsioon põhineb praegustel teadmistel ja kirjeldab toodet tervisekaitse, tööohutuse ja keskkonnakaitse seisukohast.

Tootja ei vastuta kahjulike mõjude eest, kui toodet ei kasutata sihipäraselt.

Ohutuskaarti ei saa käsitleda kui toote teatud omadusi garanteerivat dokumenti. Toode on ettenähtud kasutamiseks vastavalt kasutusjuhendile.